

ΑΛΕΞΑΝΤΡ ΓΚΡΙΝ

ΤΑ ΠΟΡΦΥΡΑ ΠΑΝΙΑ

ΜΑΓΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΡΩΣΙΚΑ

Ίοκάστη Καμμένου

ΕΠΙΜΕΤΡΟ

Άλεξάνδρα Ίωαννίδου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Άλεξάνδρα Ίωαννίδου - Γιώτα Κριτσέλη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΙΧΛΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΑ ΠΟΡΦΥΡΑ ΠΑΝΙΑ

ΚΕΦ. Α' Ἡ προφητεία	11
ΚΕΦ. Β' Γκρέυ	43
ΚΕΦ. Γ' Ἡ χαραυγή	71
ΚΕΦ. Δ' Ἡ παραμονή	91
ΚΕΦ. Ε' Πολεμικὲς προετοιμασίες	111
ΚΕΦ. ΣΤ' Ἡ Ἀσσὸλ μένει μόνη της	129
ΚΕΦ. Ζ' Τὸ πορφυρὸ μυστικὸ	137
Σημειώσεις	151

ΕΠΙΜΕΤΡΟ

Ἀλεξάνδρα Ἰωαννίδου: Ἡ μαγικὴ παντοδυναμία τῆς μυθοπλασίας. Ὁ Ἀλεξάντρ Γκρίν καὶ τὰ <i>Πορφυρὰ πανιά</i>	157
Βιβλιογραφία	195
Χρονολόγιο Ἀλεξάντρ Γκρίν	199

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Ἡ προφητεία

Ο ΛΟΝΓΚΡΕΝ, ΝΑΥΤΗΣ στὸν «Ὠρίωνα», ἓνα μπρίκι τριακοσίων τόνων, στὸ ὁποῖο εἶχε ὑπηρετήσῃ για δέκα χρόνια καὶ μὲ τὸ ὁποῖο εἶχε δεθεῖ στενότερα ἀπ' ὅ,τι ἓνας γιὸς μὲ τὴ μάνα του, ἀναγκάστηκε τελικὰ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴ δουλειά του.

Αὐτὸ προέκυψε ὡς ἐξῆς: Σὲ μία ἀπὸ τὶς σπάνιες ἐπισκέψεις στὸ σπίτι του δὲν εἶδε ἀπὸ μακριά, ὅπως πάντα, τὴ γυναίκα του Μαίρη στὸ κατώφλι τοῦ σπιτιοῦ ν' ἀνοίγῃ τὰ χέρια της κι ὕστερα νὰ τρέχει μὲ κομμένη τὴν ἀνάσα πρὸς τὸ μέρος του. Ἄντ' αὐτοῦ, δίπλα στὸ παιδικὸ κρεβάτι — τὸ νέο ἔπιπλο στὸ σπιτάκι τοῦ Λόνγκρεν— βρῆκε μιὰ ἀναστατωμένη γειτόνισσα.

«Τρεῖς μῆνες τὴ φρόντιζα, γέρο. Ἴδου ἡ κόρη σου», τοῦ εἶπε.

Μὲ τὴν καρδιά βουβὴ ἀπὸ τὸν πόνο, ὁ Λόνγκρεν ἔγειρε καὶ κοίταξε τὸ ὄχτῶ μηνῶν πλάσμα, ποὺ εἶχε προσηλωθεῖ στὴ μακριά του γενειάδα. Ἔπειτα κά-

θισε, χαμήλωσε τὸ βλέμμα καὶ ἄρχισε νὰ στρίβει τὸ μουστάκι του, ποῦ ἦταν ὑγρὸ σὰν νὰ εἶχε βρέξει.

«Πότε πέθανε ἡ Μαίρη;» ρώτησε.

Ἡ γυναίκα τοῦ διηγήθηκε τὴ θλιβερὴ ἱστορία, διακόπτοντας ποῦ καὶ ποῦ τὴ διήγησή της γιὰ νὰ χαϊδολογήσει τρυφερὰ τὴ μικρὴ καὶ νὰ τὸν διαβεβαιώσει πὼς ἡ Μαίρη βρίσκεται στὸν παράδεισο.

Ὅταν ὁ Λόνγκρεν ἔμαθε τὰ καθέκαστα, ὁ παράδεισος τοῦ φάνηκε ἐλάχιστα φωτεινότερος ἀπὸ τὴν ξύλινη καλύβα καὶ σκέφτηκε πὼς τὸ φῶς τῆς ἀπλῆς τους λάμπας θὰ ἔδινε, ἂν ἦταν τώρα ὅλοι μαζί καὶ οἱ τρεῖς τους, μιὰ χαρὰ ἀνείπωτη στὴ γυναίκα ποῦ εἶχε φύγει γιὰ τὸν ἄγνωστο Ἄλλο Κόσμο.

Τρεῖς μῆνες πρὶν, ἡ οἰκονομικὴ κατάσταση τῆς νεαρῆς μητέρας ἦταν πολὺ ἄσχημη. Ἀπὸ τὰ χρήματα ποῦ εἶχε ἀφήσει ὁ Λόνγκρεν τουλάχιστον τὰ μισὰ εἶχαν ξοδευτεῖ σὲ θεραπείες, μετὰ τὸν δύσκολο τοκετό, καὶ στὴ φροντίδα τῆς ὑγείας τοῦ νεογέννητου. Τελικά, ἡ ἀπώλεια ἐνὸς μικροῦ ἀλλὰ ζωτικῆς σημασίας ποσοῦ ἀνάγκασε τὴ Μαίρη νὰ ἀπευθυνθεῖ στὸν Μέννερς γιὰ δανεικά. Ὁ Μέννερς διατηροῦσε μιὰ ταβέρνα ποῦ ἦταν μαζί καὶ μπακάλικο καὶ θεωροῦνταν εὐκατάστατος ἄνθρωπος.

Ἡ Μαίρη πέρασε νὰ τὸν δεῖ στὶς ἔξι ἡ ὥρα τὸ ἀπόγευμα. Γύρω στὶς ἑφτά ἡ ἀφηγήτρια τὴ συνάντησε στὸ δρόμο γιὰ τὸ Λίς. Μὲ δάκρυα στὰ μάτια καὶ φανερὰ ταραγμένη, ἡ Μαίρη τῆς εἶπε πὼς πήγαινε στὴν πόλη γιὰ νὰ βάλει ἐνέχυρο τὴ βέρα της. Ἔπει-

τα πρόσθεσε πώς ὁ Μέννερος εἶχε δεχτεῖ νὰ τὴ βοηθήσει, ζητώντας ὅμως σὰν ἀντάλλαγμα τὸν ἔρωτά της. Ἔτσι, ἡ Μαίρη δὲν εἶχε καταφέρει τίποτε.

«Στὸ σπίτι δὲν ὑπάρχει οὔτε ψίχουλο», εἶπε στὴ γειτόνισσα. «Κατεβαίνω στὴν πόλη· ἡ μικρὴ κι ἐγὼ θὰ τὰ βολέψουμε κουτσὰ στραβά ὥσπου νὰ γυρίσει ὁ ἄντρας μου».

Ἦταν ἓνα κρῦο ἀπόγευμα καὶ φυσοῦσε δυνατά. Τοῦ κάκου προσπαθοῦσε ἡ ἀφηγήτρια νὰ τὴν ἀποτρέψει ἀπὸ τὴν ἀπόφασή της νὰ πάει στὸ Λις μέσα στὴ νύχτα. «Μαίρη, θὰ βραχεῖς, ἀρχίζει νὰ ψιχαλίζει, κι ἀπ' τὸν ἀέρα φαίνεται πὼς θὰ ξεσπάσει νεροποντή».

Τὸ πηγαινέλα μεταξὺ τοῦ παραθαλάσσιου χωριοῦ καὶ τῆς πόλης ἀπαιτοῦσε τουλάχιστον τρεῖς ὥρες γοργὸ περπάτημα, ἀλλὰ ἡ Μαίρη δὲν ἄκουσε τίς συμβουλές τῆς ἀφηγήτριας.

«Ἀπὸ δῶ καὶ στὸ ἐξῆς δὲν θὰ νιώθετε ἄσχημα βλέποντάς με», εἶπε. «Ἄφοῦ δὲν ἔχει μείνει οὔτε μία οἰκογένεια ἀπὸ τὴν ὁποία νὰ μὴν ἔχω δανειστεῖ ψωμί, τσάι ἢ ἀλεύρι, θὰ βάλω ἐνέχυρο τὸ δαχτυλίδι καὶ θὰ ξεμπερδέψω».

Πῆγε, λοιπόν, ἐπέστρεψε, καὶ τὴν ἐπόμενη μέρα ἔπεσε στὸ κρεβάτι μὲ πυρετὸ καὶ παραμιλητά. Ἡ κακοκαιρία κι ἡ βραδινὴ ψυχάλα τῆς προκάλεσαν πνευμονία, ὅπως εἶπε ὁ γιατρὸς ποὺ ἦρθε ἀπὸ τὴν πόλη εἰδοποιημένος ἀπὸ τὴν καλόκαρδη ἀφηγήτρια. Τὴν ἐπόμενη ἐβδομάδα ἡ μιὰ θέση στὸ διπλὸ

κρεβάτι τοῦ Λόνγκρεν ἔμεινε ἄδεια· καὶ ἡ γειτόνισσα μετακόμισε ἐκεῖ γιὰ νὰ περιποιεῖται καὶ νὰ ταΐζει τὸ κοριτσάκι. Δὲν τῆς ἦταν δύσκολο, καθὼς ἦταν χήρα καὶ ζοῦσε μόνη. «Ἐξάλλου», πρόσθεσε, «χωρὶς τὸ βυζανιάρικο ἡ ζωὴ μου θὰ ἦταν ἀνιαρὴ».

Ὁ Λόνγκρεν πῆγε στὴν πόλη, τακτοποίησε τοὺς λογαριασμοὺς ποὺ εἶχαν σχέση μετὰ τῆ δουλειά του, ἀποχαιρέτησε τοὺς συναδέλφους του καὶ γύρισε γιὰ νὰ μεγαλώσει τὴ μικρὴ Ἀσσόλ. Ἡ χήρα ἔζησε στὸ σπίτι τοῦ ναυτικοῦ, ἀντικαθιστώντας τὴ μητέρα τοῦ ὄρφανου, ὥσπου νὰ μάθει ἡ μικρὴ νὰ περπατάει καλά. Μόνο ὅταν ἡ Ἀσσόλ σταμάτησε πιά νὰ πέφτει τὴν ὥρα ποὺ σήκωνε τὸ ποδαράκι της γιὰ νὰ δρασκελίσει τὸ κατώφλι, ὁ Λόνγκρεν ἀνακοίνωσε ἀποφασιστικὰ πὼς στὸ ἐξῆς θὰ ἀναλάμβανε ὁ ἴδιος ἐξ ὀλοκλήρου τὴν ἀνατροφή της. Ἀφοῦ εὐχαρίστησε λοιπὸν τὴ γυναίκα γιὰ τὴ συμπόνια ποὺ ἔμπρακτα τοὺς ἔδειξε, ξεκίνησε τὴ μοναχικὴ του ζωὴ ὡς χῆρος, ἐστιάζοντας ὅλες τὶς σκέψεις, τὶς ἐλπίδες, τὶς ἀναμνήσεις καὶ τὴν ἀγάπη του στὸ μικρὸ αὐτὸ πλάσμα.

Ἀπὸ τὰ δέκα χρόνια περιπλάνησης στὶς θάλασσες δὲν εἶχε στὰ χέρια του παρὰ μόνο ἐλάχιστα χρήματα. Ἄρχισε λοιπὸν νὰ δουλεύει. Σύντομα στὰ καταστήματα τῆς πόλης ἐμφανίστηκαν τὰ παιχνίδια του, μικροσκοπικὰ μοντέλα δουλεμένα μετὰ τέχνη: βάρκες, ἄκατοι, ἰστιοφόρα μ' ἓνα ἢ δύο καταστρώματα, καταδρομικά, ἀτμόπλοια — μετὰ λίγα λόγια,

πράγματα πού γνώριζε καλά και πού, χάρη στο είδος τῶν παιχνιδιῶν, τὸν ἔφερναν ἐν μέρει και πάλι κοντὰ στο θόρυβο τοῦ λιμανιοῦ και τὸ μόχθο τῆς θαλασσινῆς ζωῆς. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ὁ Λόνγκρεν ἔβγαζε τὰ ἀπαραίτητα για νὰ ζοῦν λιτά. Ἀντικοινωνικὸς ἀπὸ τὴ φύση του, μετὰ τὸ θάνατο τῆς γυναίκας του ἔγινε ἀκόμη πιὸ κλειστὸς κι ἀπόμακρος. Ποῦ και ποῦ ἐμφανιζόταν στὴν ταβέρνα σὲ καμιὰ γιορτῆ. Ποτὲ ὅμως δὲν ἔμενε για πολὺ, παρὰ ἔπινε βιαστικὰ ἓνα ποτήρι βότκα στὰ ὄρθια κι ἔφευγε, ἀπαντώντας μονολεκτικὰ μὲ ἓνα «ναί», ἓνα «ὄχι», «γεια», «χαίρετε», «καλούτσικα» στὶς διάφορες προσφωνήσεις και τὰ νεύματα τῶν γειτόνων του. Δὲν ἄντεχε τοὺς μουσαφίρηδες και τοὺς ξεφορτωνόταν ἡρεμα και χωρὶς βία, κάνοντας ὑπαινιγμοὺς και ἐπινοώντας φανταστικὲς καταστάσεις, ἔτσι ὥστε νὰ μὴν τοὺς μένει ἄλλο ἀπ' τὸ νὰ βρίσκουν οἱ ἴδιοι κάποια δικαιολογία και νὰ φεύγουν μιὰ ὥρα ἀρχύτερα.

Οὔτε κι ὁ ἴδιος ἐπισκεπτόταν ποτὲ κανέναν. Ἔτσι, ἀνάμεσα στὸν Λόνγκρεν και τοὺς συγχωριανοὺς του ἐπικράτησε ψυχρότητα, κι ἂν ἡ δουλειά του — τὰ παιχνίδια — ἐξαρτιόταν λίγο περισσότερο ἀπὸ τὶς ὑποθέσεις τοῦ χωριοῦ, οἱ συνέπειες αὐτῶν τῶν σχέσεων θὰ τοῦ ἦταν πολὺ πιὸ αἰσθητές. Τὰ ἐμπορεύματα και τὰ τρόφιμα τὰ ἀγόραζε στὴν πόλη, και ὁ Μέννερες δὲν μποροῦσε νὰ καυχηθεῖ ὅτι πούλησε στὸν Λόνγκρεν οὔτε ἓνα κουτάκι σπύρα. Τὶς δου-

λειές του σπιτιού τις έκανε κι αυτές όλες μόνος του, ενώ μάθαινε ύπομονετικά τή δύσκολη και τόσο άσυνήθιστη για άντρα τέχνη τής ανατροφής ενός κοριτσιού.

Ή Άσσόλ ήταν ήδη πέντε χρονών και ο πατέρας της άρχισε νά χαμογελάει όλο και πιό τρυφερά κάθε φορά που κοιτούσε τó ευαίσθητο και καλοσυνάτο προσωπάκι της, όταν εκείνη, καθισμένη στα γόνατά του, παιδευόταν με τó μυστήριο κουμπωμένο γιλέκο του ή τραγουδοῦσε με άστείο τρόπο στίχους που λένε οί ναῦτες με άγριες και βροντερές φωνές. Ή έρμηνεία αὐτή, από μιá παιδική φωνή που δέν μπορούσε νά προσφέρει καλά τó ρό, θύμιζε άρκουδά που χορεύει με μιá γαλάζια κορδέλα στο λαιμό της. Αὐτή τήν περίοδο συνέβη κάτι που έριξε τή σκιά του τόσο στη ζωή του πατέρα όσο και τής κόρης.

Ήταν άνοιξη. Μιá άνοιξη πρώιμη και βαριά σάν χειμώνας, αλλά συνάμα διαφορετική. Για τρεις έβδομάδες πάνω άπ' τήν κρύα γή φυσούσε ένας δυνατός στεριανός βοριάς. Οί ψαρόβαρκες, που τις είχαν τραβήξει έξω από τó νερό, σχημάτιζαν στη λευκή άμμο μιá μακριά σειρά από σκοῦρες καρίνες, θυμίζοντας ραχοκοκαλιá πελώριου ψαριού. Κανείς δέν τολμούσε νά βγει για δουλειά με τέτοιον καιρό. Στόν μοναδικό δρόμο του μικρού χωριού σπάνια συναντούσες άνθρωπο. Ή παγερή άνεμοθύελλα, που κατευθυνόταν από τούς παραθαλάσσιους λόφους προς τόν άδειο όρίζοντα, μετέτρεπε τήν απόλαυση

του καθαροῦ ἀέρα σὲ σκληρὸ βασανιστήριον. Ὅλες οἱ καμινάδες τῆς Καπέρνα κάπνιζαν ἀπὸ τὸ πρῶν μέχρι τὸ βράδυ, διώχοντας τὸν τρεμάμενον καπνὸ πάνω ἀπὸ τὶς ἐπικλινεῖς στέγες.

Ὡστόσο, αὐτὲς οἱ μέρες τοῦ βοριᾶ ἔκαναν τὸν Λόνγκρεν νὰ βγαίνει ἔξω ἀπὸ τὸ ζεστὸ σπιτάκι του πιὸ συχνὰ ἀπ' ὅ,τι ὁ ἥλιος, πού, ὅταν εἶχε καλὸ καιρὸ, ἔριχνε ἓνα αἰθέριον χρυσαφένιον πέπλο πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα καὶ τὴν Καπέρνα. Ὁ Λόνγκρεν κατέβαινε στὴ στερεωμένη πάνω σὲ μακριᾶς σειρᾶς πασσάλων προβλήτα. Ἐκεῖ, στὸ τέρμα τοῦ σανιδένιου μόλου, κάπνιζε ἀτελείωτες ὥρες τὴν πίπα του, μὲ τὸν καπνὸ νὰ κυματίζει στὸν ἄνεμο, καὶ κοιτάζε στὴν ἀκτὴ τὸ βυθὸ πού ἀποκαλυπτόταν κάτω ἀπὸ τὰ κύματα, ὅταν αὐτὰ τραβιόνταν ἀφήνοντας πίσω τους γκρίζους ἀφρούς. Τὴν ἴδια ὥρα, ὁ βροντερὸς καλπασμὸς τῶν κυμάτων πρὸς τὸν μαῦρον καὶ φουρτουνιασμένο ὀρίζοντα γέμιζε τὸ χῶρον μὲ κοπάδια ἀπὸ φανταστικὰ πλάσματα μὲ μακριᾶς χαῖτες, πού ἔτρεχαν μὲ ἀχαλίνωτη καὶ θηριώδη ἀπόγνωση πρὸς κάποιον μακρινὸ τρόπο παρηγοριᾶς. Οἱ στεναγμοὶ καὶ ὁ θόρυβος, ὁ πάταγος τῆς πελώριας ὑδάτινης μάζας καὶ τῶν σφοδρῶν ρευμάτων τοῦ ἀέρα πού μαστίγωναν τὰ περίχωρα — τόσο ἰσχυρὴ ἦταν αὐτὴ ἡ ἀνεμπόδιστη κούρσα— δημιουργοῦσαν στὴ βασανισμένη ψυχὴ τοῦ Λόνγκρεν ἐκείνη τὴν ἀκαθόριστη καὶ ἐκκωφαντικὴ αἴσθησι πού καταλάγιαζε τὸν πόνον σὲ ἀμυδρὴ θλίψη καὶ ἰσοδυναμοῦσε μὲ βαθθὺ ὕπνον.

Μιά τέτοια μέρα ὁ δωδεκάχρονος γιὸς τοῦ Μέν-
 νερς, ὁ Χίν, εἶδε τὴ βάρκα τοῦ πατέρα του νὰ χτυ-
 πιέται στοὺς πασσάλους τῆς ἀποβάθρας καὶ τὰ
 πλευρά της νὰ τσακίζονται· ἔσπυσε, λοιπόν, νὰ τὸν
 εἰδοποιήσει. Ἐρχόταν φουρτούνα καὶ ὁ Μέννερς εἶχε
 ξεχάσει νὰ βγάλει τὴ βάρκα στὴν παραλία. Ἐτρεξε
 πρὸς τὴ θάλασσα κι ἐκεῖ, στὸ τέρμα τῆς προβλήτας,
 εἶδε τὸν Λόνγκρεν νὰ καπνίζει ὄρθιος μὲ γυρισμένη
 τὴν πλάτη. Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς δυό, δὲν ὑπῆρχε
 ψυχὴ στὴν παραλία. Ὁ Μέννερς διέσχισε τὴν ἀπο-
 βάθρα ὡς τὴ μέση καί, ἀφοῦ ρίχτηκε στὸ νερὸ ποὺ
 πάφλαζε μὲ μανία, ἔλυσε τὴ βάρκα του. Ὁρθιος μέ-
 σα της, ἄρχισε νὰ κατευθύνεται μὲ κόπο πρὸς τὴν
 ἀκτὴ ἀδράχοντας τὸν ἕνα πάσσαλο μετὰ τὸν ἄλλο.
 Δὲν εἶχε πάρει μαζί του τὰ κουπιὰ καί, ὅταν κάποια
 στιγμή τραντάχτηκε καὶ δὲν κατάφερε νὰ πιάσει
 τὸν ἐπόμενο πάσσαλο, μιὰ δυνατὴ ριπὴ τοῦ ἀνέμου
 παρέσυρε τὴν πλώρη τῆς βάρκας πέρα ἀπὸ τὴν ἀπο-
 βάθρα πρὸς τὸν ὠκεανό. Τώρα, ὅσο καὶ νὰ τέντωνε
 τὸ κορμί του, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ φτάσει οὔτε κἀν
 τὸν πιὸ κοντινὸ πάσσαλο. Ὁ ἀέρας καὶ τὰ κύματα
 ἔκαναν τὴ βάρκα νὰ κλυδωνίζεται καὶ τὴν ὀδηγοῦ-
 σαν στὴ θανάσιμη ἀπεραντοσύνη. Συνειδητοποιών-
 τας τὴν κατάσταση, ὁ Μέννερς θέλησε νὰ πέσει στὸ
 νερὸ καὶ νὰ κολυμπήσει ὡς τὴν ἀκτὴ, ὅμως ἄργησε
 νὰ τὸ ἀποφασίσει καὶ ἡ βάρκα στριφογύριζε ἤδη λί-
 γο μακρύτερα ἀπὸ τὸ τέρμα τοῦ μόλου, ὅπου τὸ βάρ-
 θος τοῦ νεροῦ καὶ ἡ ὀργὴ τῶν κυμάτων ὑπόσχονταν

βέβαιο θάνατο. Περίπου είκοσι μέτρα χώριζαν τὸν Λόνγκρεν ἀπὸ τὸν Μέννερς, πὸν παρασυρόταν μακριὰ ἀπὸ τὴν τρικυμία. Ὑπῆρχε ἀκόμη ἐλπίδα σωτηρίας, ἀφοῦ στὴν προβλήτα, κάτω ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Λόνγκρεν, κρεμόταν τυλιγμένο ἓνα χοντρὸ σχοινὶ μ' ἓνα βαρίδι στὴ μιά του ἄκρη. Τὸ σχοινὶ βρισκόταν ἐκεῖ γιὰ νὰ προσαράζουν οἱ βάρκες σὲ περίπτωση τρικυμίας, ἀλλὰ κάποιος ἔπρεπε νὰ τὸ ρίξει ἀπὸ τὴν προβλήτα.

«Λόνγκρεν!» οὐρλιαξε τρομοκρατημένος ὁ Μέννερς. «Τί στέκεσαι ἐκεῖ σὰν τὸ κούτσουρο; Δὲν βλέπεις ὅτι χάνομαι; Πέτα τὸ παλαμάρι!»

Ὁ Λόνγκρεν δὲν ἀπάντησε καί, κοιτάζοντας ἤρεμα τὸν ἄντρα πὸν πάλευε μὲ τὴ βάρκα, ρούφηξε πιὸ δυνατὰ τὴν πίπα του. Ἐπειτα τὴν ἔβγαλε ἀργὰ ἀπὸ τὸ στόμα, γιὰ νὰ βλέπει καλύτερα ὅ,τι συνέβαινε.

«Λόνγκρεν!» φώναξε ὁ Μέννερς. «Τὸ ξέρω ὅτι μ' ἀκοῦς, θὰ πνιγῶ, σῶσε με!»

Ὅμως ὁ Λόνγκρεν δὲν τοῦ εἶπε οὔτε λέξη, σὰν νὰ μὴν εἶχε ἀκούσει τὴν ἀπεγνωσμένη κραυγή. Μέχρι πὸν ἡ βάρκα ἀπομακρύνθηκε καὶ οἱ φωνές τοῦ Μέννερς μόλις πὸν ἔφταναν πιά στ' αὐτιά του, δὲν κουνήθηκε καν ἀπὸ τὴ θέση του. Ὁ ἄντρας ἔκλαιγε μὲ λυγμούς ἀπὸ τὸν τρόμο, τὸν ἐκλιπαροῦσε νὰ τρέξει στοὺς ψαράδες γιὰ βοήθεια, τοῦ ἔταζε χρήματα, τὸν ἀπειλοῦσε καὶ τὸν περιέλουζε μὲ κατάρες, μὰ ὁ Λόνγκρεν τὸ μόνο πὸν ἔκανε ἦταν νὰ πλησιάσει λίγο περισσότερο στὴν ἄκρη τῆς προβλήτας, γιὰ νὰ μὴ χά-

σει άμέσως από τὸ ὀπτικό του πεδίο τοὺς κλυδωνισμοὺς καὶ τὰ χοροπηδητὰ τῆς βάρκας.

«Λόνγκρεν, σῶσε με!» Τὰ λόγια ἔφταναν στ' αὐτιά του σὰν νὰ φώναζε κάποιος ἀπὸ τὴ στέγη σὲ κάποιον ἄλλο μέσα στὸ σπίτι. «Σῶσε με!» Τότε, γεμίζοντας τὰ πνευμόνια του μὲ καθαρὸ ἀέρα καὶ παίρνοντας βαθιὰ ἀνάσα, ὥστε νὰ μὴ χαθεῖ στὸν ἄνεμο οὔτε μιά του λέξη, ὁ Λόνγκρεν φώναξε:

«Ἔτσι σὲ ἐκλιπαροῦσε κι αὐτή! Σκέψου το, Μένερς, ὅσο εἶσαι ἀκόμη ζωντανός, καὶ μὴν τὸ ξεχνᾶς!»

Τότε οἱ κραυγὲς ἔσβησαν καὶ ὁ Λόνγκρεν ἐπέστρεψε στὸ σπίτι του. Ἡ Ἀσσὸλ ξύπνησε καὶ εἶδε τὸν πατέρα της νὰ κάθεται, βυθισμένος στὶς σκέψεις του, δίπλα στὴ λάμπα ποὺ ἀργόσβηνε. Ἀκούγοντας τὴ φωνὴ τῆς κόρης του νὰ τὸν καλεῖ, πῆγε κοντὰ της, τὴ φίλησε τρυφερὰ καὶ τακτοποίησε τὴν κουβέρτα ποὺ εἶχε πέσει κάτω.

«Κοιμήσου, καλή μου, ἀργεῖ ἀκόμη νὰ ξημερώσει», τῆς εἶπε.

«Τί κάνεις;»

«Ἐφτιαξα ἓνα μαῦρο παιχνίδι, Ἀσσὸλ. Κοιμήσου τώρα!»

Τὴν ἐπόμενη μέρα τὸ μοναδικὸ θέμα συζήτησης μεταξὺ τῶν κατοίκων τῆς Καπέρνα ἦταν ἡ ἐξαφάνιση τοῦ Μένερς. Τὴν ἕκτη μέρα τὸν ἔφεραν μισοπεθα-

μένο και ὀργισμένο. Αὐτὰ πού διηγήθηκε διαδόθη-
 καν γρήγορα σ' ὅλα τὰ γύρω χωριουδάκια. Μέχρι τὸ
 βράδυ τὸν παρέσυρε τὸ ρεῦμα. Τσακισμένο ἀπὸ τὰ
 χτυπήματα στὰ πλευρὰ καὶ στὸν πάτο τῆς βάρκας,
 κατὰ τὴ διάρκεια τῆς τρομακτικῆς πάλης μὲ τὰ θη-
 ριώδη κύματα πού ἀπειλοῦσαν συνέχεια νὰ ρίξουν
 στὴ θάλασσα τὸν ἀλλόφρονα μπακάλη, τὸν περιμά-
 ζεψε τὸ ἀτμόπλοιο «Λουκρητία», πού ταξίδευε πρὸς
 τὸ Κάσσετ. Ὅμως τὸ κρυολόγημα καὶ ὁ τρόμος πού
 ἔζησε τοῦ συντόμεψαν τὴ ζωὴ. Δὲν ἄντεξε οὔτε σα-
 ράντα ὀχτῶ ὧρες· μέχρι τὴν τελευταία στιγμή κα-
 тариόταν τὸν Λόνγκρεν νὰ πάθει ὅλες τὶς συμφορὲς
 τῆς γῆς καὶ ὅσες ἀκόμη μπορούσε νὰ βάλει μὲ τὸ
 νοῦ του. Προτοῦ ξεψυχήσει, διηγήθηκε πῶς ὁ ναυ-
 τικὸς παρακολουθοῦσε τὸ χαμό του ἀρνούμενος νὰ
 τὸν βοηθήσει. Ἡ διήγησή του, πού γινόταν ἀκόμη
 πιὸ παραστατικὴ καθὼς ὁ ἐτοιμοθάνατος ἄντρας
 ἀνέπνεε μὲ δυσκολία καὶ βογκοῦσε, ἐντυπωσίασε
 τοὺς κατοίκους τῆς Καπέρνα. Ἐπειδὴ κανεὶς τους
 δὲν ἦταν σὲ θέση νὰ θυμηθεῖ προσβολὴ πιὸ βαριὰ
 ἀπὸ αὐτὴ πού εἶχε γίνει στὸν Λόνγκρεν, ἀλλὰ οὔτε
 καὶ νὰ θρηνήσει ὅσο θὰ θρηνοῦσε αὐτὸς ὡς τὸ τέλος
 τῆς ζωῆς του γιὰ τὴ Μαίρη, ἢ σιωπὴ του τοὺς προ-
 καλοῦσε ἀπέχθεια καὶ τοὺς ἔκανε νὰ ἀποροῦν. Ὁ
 Λόνγκρεν εἶχε σταθεῖ ἐκεῖ ἀμίλητος μέχρι τὴ στιγ-
 μὴ πού φώναξε ἐκεῖνες τὶς τελευταῖες του λέξεις
 πρὸς τὸν Μέννερς. Εἶχε σταθεῖ ἐκεῖ ἀκίνητος, αὐ-
 στηρὸς καὶ ἥρεμος σὰν δικαστής, δείχνοντας ἔτσι τὴ

βαθιά του περιφρόνηση για τὸν Μέννερος. Στὴ σιωπή του ὑπῆρχε κάτι πιὸ δυνατὸ κι ἀπὸ μίσος, κι αὐτὸ τὸ ἐνιωθάν ὄλοι. Ἄν εἶχε φωνάξει ἢ ἐκφράσει τὴ χαιρεκακία του μὲ μιὰ χειρονομία ἢ κάποια ἐξαλληκίνηση, ἂν ἔστω εἶχε ἐκφράσει μὲ κάποιον τρόπο τὸ θρίαμβό του στὴ θέα τοῦ ἀπελπισμένου Μέννερος, οἱ ψαράδες θὰ τὸν καταλάβαιναν. Αὐτὸς ὅμως ἀντέδρασε διαφορετικὰ ἀπ' ὅ,τι οἱ ἴδιοι ἂν βρίσκονταν στὴ θέση του. Ἄντέδρασε μὲ τρόπο ἐντυπωσιακὸ καὶ παράξενο, τοποθετώντας ἔτσι τὸν ἑαυτὸ του πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Μὲ μιὰ λέξη, ἔπραξε τὸ ἀσυγχώρητο. Τώρα πιά κανεῖς δὲν τοῦ ὑποκλινόταν οὔτε τοῦ ἔτεινε τὸ χέρι οὔτε τοῦ ἔριχνε ἔστω καὶ μιὰ φιλικὴ ματιὰ χαιρετισμοῦ. Τώρα πιά, πράγματι, θὰ ἔμενε μακριὰ ἀπὸ τὶς ὑποθέσεις τοῦ χωριοῦ γιὰ πάντα. Τὰ παιδιὰ, βλέποντάς τον στὸ δρόμο, φώναζαν ξοπίσω του: «Ὁ Λόνγκρεν ἔπνιξε τὸν Μέννερος!». Ἀλλὰ αὐτὸς δὲν ἔδινε καμία σημασία κι οὔτε κὰν παρατηροῦσε πὼς στὴν ταβέρνα καὶ στὴν παραλία, ἀνάμεσα στὶς βάρκες, οἱ ψαράδες σιωποῦσαν ὅταν ἦταν παρὼν καὶ ἀποτραβιόνταν λὲς καὶ εἶχε πανούκλα. Τὸ περιστατικὸ μὲ τὸν Μέννερος ἐνίσχυσε ἀκόμη περισσότερο τὴν ἀποξένωση ποὺ ἤδη ὑπῆρχε ἐν μέρει ἀνάμεσά τους. Καὶ ὅταν πιά αὐτὴ ἢ ἀποξένωση κορυφώθηκε, προκάλεσε ἕνα ἄσβεστο ἀμοιβαῖο μίσος, οἱ συνέπειες τοῦ ὁποίου ἔριζαν τὴ σκιά τους καὶ στὴ ζωὴ τῆς Ἀσσόλ.

Τὸ κορίτσι μεγάλωνε χωρὶς φίλους. Τὰ περίπου

τριάντα παιδιά τῆς ἡλικίας της ποὺ ζοῦσαν στὴν Καπέρνα εἶχαν ἐμποτιστεῖ, ὅπως ποτίζει τὸ νερὸ τὸ σφουγγάρι, μὲ τοὺς σκληροὺς κανόνες τῶν οἰκογενειῶν τους, στὴ βάση τῶν ὁποίων βρισκόταν ἡ ἀπόλυτη ἐξουσία τῆς μητέρας καὶ τοῦ πατέρα. Πειθήνια, ὅπως συμβαίνει μὲ ὅλα τὰ παιδιά τοῦ κόσμου, εἶχαν διαγράψει μιὰ γιὰ πάντα τὴ μικρὴ Ἄσσολ ἀπὸ τὴ σφαῖρα τῆς προστασίας καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντός τους. Ἐννοεῖται πὼς αὐτὸ ἔγινε σταδιακὰ, ἐνῶ μέσα ἀπὸ τὶς νοθεσίες καὶ τὶς κατσάδες τῶν μεγάλων πῆρε τὴ μορφή μιᾶς τρομερῆς ἀπαγόρευσης, ἡ ὁποία, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὶς φῆμες καὶ τὰ κουτσομπολιά, ἀπέκτησε στὸ μυαλὸ τῶν παιδιῶν διαστάσεις φόβου καὶ τρόμου γιὰ τὸ σπίτι τοῦ ναυτικοῦ.

Ἐπιπλέον, ἡ ἀπομονωμένη ζωὴ τοῦ Λόνγκρεν ἔδωσε τροφὴ στὰ ὑστερικὰ κουτσομπολιά. Διηγούνταν γιὰ τὸν ναυτικὸ πὼς κάπου κάποιον εἶχε σκοτώσει, γι' αὐτὸ καὶ δὲν τὸν δέχονταν νὰ ὑπηρετήσῃ σὲ κανένα πλοῖο, καὶ πὼς τώρα ἦταν κατσούφης καὶ ἀκοινωνήτος γιὰτὶ «βασανίζεται ἀπὸ τὶς τύψεις τῆς ἐγκληματικῆς του συνείδησης». Ὅταν ἡ Ἄσσολ πλησίαζε τὰ ἄλλα παιδιά τὴν ὥρα ποὺ ἔπαιζαν, αὐτὰ τὴν ἔσπρωχναν, τῆς πετοῦσαν λάσπες καὶ τὴν πείραζαν, λέγοντάς της πὼς ὁ πατέρας της εἶχε φάει ἀνθρώπινη σάρκα καὶ πὼς τώρα φτιάχνει πλαστὰ χρήματα. Οἱ ἀφελεῖς ἀπόπειρές της νὰ τὰ προσεγγίσει κατέληγαν, ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλη, σὲ πικρὰ δάκρυα, μελανιές, γρατζουνιές καὶ ἄλλες ἐκδηλώ-

σεις τῆς κοινῆς γνώμης. Τελικά, σταμάτησε νὰ προσβάλλεται, ποῦ καὶ ποῦ ὅμως ρωτοῦσε τὸν πατέρα της:

« Πές μου, γιατί δὲν μᾶς ἀγαπᾶνε; »

« Ἄχ, Ἄσσόλ, μήπως ξέρουν ν' ἀγαποῦν; Πρέπει νὰ ξέρεις ν' ἀγαπᾶς, κι αὐτοὶ δὲν μποροῦν νὰ τὸ κάνουν », εἶπε ὁ Λόνγκρεν.

« Πῶς εἶναι δηλαδὴ νὰ ξέρουν; »

« Νά, ἔτσι! »

Τὴν ἔπαιρνε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὴ φιλοῦσε δυνατὰ στὰ θλιμμένα της μάτια, ποῦ μισοκλείνανε μὲ μιὰ γλυκιὰ εὐχαρίστηση.

Ἡ ἀγαπημένη διασκέδαση τῆς Ἄσσόλ τὰ ἀπογεύματα ἢ τίς γιορτὲς ἦταν νὰ σκαρφαλώνει στὰ γόνατα τοῦ πατέρα της, ὅταν αὐτὸς ἔβαζε στὴν ἄκρη τὸ δοχεῖο μὲ τὴν κόλλα, τὰ ἐργαλεῖα, τὴ μισοτελειωμένη δουλειὰ καί, βγάζοντας τὴν ποδιά του, καθόταν νὰ ξεκουραστεῖ μὲ τὴν πίπα ἀνάμεσα στὰ δόντια. Στριφογυρνώντας ἐκεῖ, μέσα στὸν προστατευτικὸ κλοιὸ ποῦ σχημάτιζαν τὰ χέρια του, ἄγγιζε τὰ διάφορα κομμάτια τῶν παιχνιδιῶν καὶ ρωτοῦσε σὲ τί χρησίμευε τὸ καθένα. Ἔτσι λοιπόν, ξεκινοῦσε μιὰ ιδιόμορφη, φανταστικὴ διάλεξη γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τοὺς ἀνθρώπους· μιὰ διάλεξη στὴν ὁποία, λόγω τῆς προγενέστερης ζωῆς τοῦ Λόνγκρεν ἀλλὰ καὶ ποικίλων τυχαίων περιστατικῶν ἢ τῆς τύχης γενικότερα, τὴν κυρίαρχη θέση καταλάμβαναν διάφορα παράξενα, ἐκπληκτικὰ καὶ ἀσυνήθιστα γεγονότα. Ὁ Λόν-

γκρεν, ἀπαριθμώντας στὴ μικρὴ τὰ ὀνόματα τῶν σχοινηῶν, τῶν πανιῶν καὶ τῶν ναυτικῶν ἐξαρτημάτων, σιγὰ σιγὰ παρασυρόταν καὶ περνοῦσε ἀπὸ τὶς ἐξηγήσεις στὴν ἀφήγηση διαφόρων ἐπεισοδίων, στὰ ὁποῖα ἔπαιζαν πρωταγωνιστικὸ ρόλο τότε ἢ ἄγκυρα, τότε τὸ πηδάλιο, τότε τὸ κατάρτι, τότε κάποιον εἶδος βάρκας κτλ. Κι ἔτσι, σταδιακὰ, οἱ μεμονωμένες περιγραφές γίνονταν ἐκτεταμένες ἀφηγήσεις θαλασσιῶν περιπλανήσεων, συνδυάζοντας τὶς δεισιδαιμονίες μὲ τὴν πραγματικότητα καὶ τὴν πραγματικότητα μὲ τὶς εἰκόνες τῆς φαντασίας του. Καὶ νὰ ποὺ ἐμφανιζόταν ἡ γάτα-τίγρις ὡς ἀγγελιαφόρος τοῦ ναυαγίου, τὸ ἱπτάμενο ψάρι ποὺ μιλοῦσε καὶ πού, ἂν δὲν ὑπάκουγες στὶς διαταγές του, θὰ ἔχανες τὴ ρότα, κι ὁ Ἰπτάμενος Ὀλλανδὸς μὲ τὸ μανιασμένο πλήρωμά του, καὶ ἄλλα ἀκόμη — οἰωνοί, φαντάσματα, νεράιδες, πειρατές—, μὲ δυὸ λόγια, ὅλοι οἱ μῦθοι ποὺ κρατοῦσαν συντροφιά στοὺς ναυτικούς γιὰ νὰ περνοῦν τὴν ὥρα τῆς ἀνάπαυλας σὲ κάποια ταβέρνα ἢ ὅταν ἐπικρατοῦσε νηνεμία. Ὁ Λόνγκρεν μιλοῦσε ἀκόμη γιὰ караβοτσακίσματα, γιὰ ἀνθρώπους ποὺ ἔγιναν ἄγριοι καὶ ξέχασαν νὰ μιλοῦν, γιὰ κρυμμένους θησαυρούς, γιὰ ἀνταρσίες καταδίκων καὶ γιὰ πολλὰ ἄλλα, τὰ ὁποῖα ἢ μικρὴ ἀκουγε τόσο προσεκτικὰ, ὅσο πιθανῶς θὰ ἀκουγε καὶ τὸ κοινὸ τοῦ Κολόμβου τὴ διήγησή του γιὰ τὴ νέα ἡπειρο.

«Πές μου κι ἄλλα», παρακαλοῦσε ἡ Ἀσσόλ, ὅταν

ὁ Λόνγκρεν βυθιζόταν στὶς σκέψεις του καὶ σιωποῦσε. Κι ἐκεῖ, μὲ τὸ κεφάλι της νὰ ἀκουμπᾶ στὸ στῆθος του, τὴν ἔπαιρνε ὁ ὕπνος κι ἔβλεπε ἓνα σωρὸ ὑπέροχα ὄνειρα.

Τὸ ἴδιο μεγάλη καὶ πάντα ἀπτὴ ἱκανοποίηση τῆς ἔδινε ἢ ἐμφάνιση τοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ τὸ μαγαζὶ παιχνιδιῶν τῆς πόλης, ποὺ ἀγόραζε πρόθυμα τὴ δουλειὰ τοῦ Λόνγκρεν. Γιὰ νὰ καλοπιάσει τὸν πατέρα της καὶ νὰ πετύχει καλύτερη τιμὴ, ὁ ὑπάλληλος ἔφερε γιὰ τὸ κορίτσι δυὸ τρία μῆλα, κανένα γλυκάκι ἢ καὶ καμιὰ χούφτα καρύδια. Ὁ Λόνγκρεν ζητοῦσε συνήθως τὴν κανονικὴ τιμὴ, καθὼς δὲν τοῦ ἄρεσαν τὰ παζάρια, ἀλλὰ ὁ ὑπάλληλος τὴν κατέβαζε.

«Ἄχ, κι ἐσεῖς!» ἔλεγε ὁ Λόνγκρεν. «Μοῦ πῆρε μία ἐβδομάδα νὰ φτιάξω αὐτὸ τὸ πλοιάριο» (ἦταν σχεδὸν εἴκοσι δύο ἑκατοστὰ μακρὺ). «Δεῖτε σταθερότητα καὶ ὁμορφιά, δεῖτε βύθισμα! Αὐτὸ τὸ πλοῖο κρατᾷ δεκαπέντε ἄντρες, ὅ,τι καιρὸ καὶ νὰ κάνει!»

Στὸ τέλος, ὁ σιγανὸς θόρυβος ποὺ ἔκανε τὸ κορίτσι καθὼς ἔτρωγε μὲ μικρὲς δαγκωματιὲς τὸ μῆλο του μαλάκωνε τὴν ἐπιμονὴ τοῦ Λόνγκρεν, ποὺ δὲν εἶχε πιά διάθεση γιὰ διαφωνίες. Ἔτσι ὑποχωροῦσε, καὶ ὁ πελάτης, παραγεμίζοντας τὸ καλάθι του μὲ θαυμαστὰ καὶ καλοφτιαγμένα παιχνίδια, ἔφευγε, ἐνῶ γελοῦσαν μέχρι καὶ τὰ μουστάκια του.

Ὅλες τὶς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ ὁ Λόνγκρεν τὶς ἔκανε μόνος του: ἔκοβε ξύλα, κουβαλοῦσε νερό, ἄναβε τὴ σόμπα, μαγείρευε, ἔπλενε καὶ σιδέρωνε τὰ

ἀσπρόρουχα, κι ἐπιπλέον ἔβρισκε χρόνο νὰ δουλεύει γιὰ νὰ τὰ βγάξουν πέρα. Ὅταν ἡ Ἀσσὸλ ἔκλεισε τὰ ὀχτῶ της χρόνια, ὁ πατέρας της τῆς ἔμαθε νὰ διαβάζει καὶ νὰ γράφει. Ἀραιὰ καὶ ποῦ ἄρχισε νὰ τὴν παίρνει μαζί του στὴν πόλη, ἐνῶ καμιὰ φορὰ τὴν ἔστελνε καὶ μόνη της, σὲ περίπτωση πού ἦταν ἀνάγκη, γιὰ νὰ δανειστεῖ χρήματα ἢ νὰ παραδώσει ἐμπορεύματα. Αὐτὸ βέβαια δὲν συνέβαινε συχνά, μολονότι τὸ Λις ἀπεῖχε μόλις τέσσερα βέρστια ἀπὸ τὴν Καπέρνα, γιὰτὶ ὁ δρόμος περνοῦσε μέσα ἀπὸ τὸ δάσος κι ἐκεῖ πολλὰ θὰ μπορούσαν νὰ τρομάξουν ἓνα παιδί, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς πραγματικούς κινδύνους, πού πάντως ἦταν σχετικὰ σπάνιοι σὲ τόσο μικρὴ ἀπόσταση ἀπὸ τὴν πόλη. Μολαταῦτα, ὅλα πρέπει κανεὶς νὰ τὰ ὑπολογίζει. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Λόνγκρεν τὴν ἄφηγε νὰ πηγαίνει στὴν πόλη μόνο τίς καλὲς μέρες, τὰ πρωινά, ὅταν τὸ πυκνὸ δάσος πού περιέβαλλε τὸ δρόμο πλημμύριζε ἀπὸ τὴ βροχὴ τῶν φωτεινῶν ἀχτίδων τοῦ ἡλίου, ἀπὸ λουλούδια καὶ γαλήνη, ἔτσι ὥστε ἡ φαντασία τῆς Ἀσσὸλ νὰ μὴν ἀπειλεῖται ἀπὸ φαντάσματα.

Μιὰ φορὰ, στὴ μέση ἐνὸς τέτοιου ταξιδιοῦ στὴν πόλη, τὸ κορίτσι κάθισε στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου νὰ φάει ἓνα κομμάτι πίτα πού εἶχε βάλει στὸ καλάθι του γιὰ κολατσιό. Τρώγοντας λοιπόν, ἄρχισε νὰ τακτοποιεῖ τὰ παιχνίδια. Δυὸ τρία τῆς φάνηκαν καινούργια· ὁ Λόνγκρεν τὰ εἶχε φτιάξει κατὰ τὴ διάρκεια τῆς νύχτας. Ἐνα ἀπὸ αὐτὰ ἦταν μιὰ μινιατοῦ-

ρα αγωνιστικῆς θαλαμηγοῦ. Τὸ λευκὸ πλοιάριο ἦταν στολισμένον μὲ πορφυρὰ πανιά, φτιαγμένα ἀπὸ κομματάκια μεταξωτοῦ ὑφάσματος ποῦ χρησιμοποιοῦσε ὁ Λόνγκρεν γιὰ νὰ ἐπενδύει τοὺς τοίχους τῶν καμπινῶν στὰ παιχνίδια ποῦ προορίζονταν γιὰ τοὺς πλούσιους πελάτες. Φαίνεται πῶς, καθὼς ἐφτιαχνε τὴ θαλαμηγὸν, δὲν βρῆκε κάποιον ὑλικὸ κατ'ἀλληλο γιὰ πανιά καὶ χρησιμοποίησε ὅ,τι ὑπῆρχε πρόχειρο, δηλαδὴ κουρέλια πορφυροῦ μεταξιοῦ. Ἡ Ἄσσὸλ κατενθουσιάστηκε. Τὸ φλογερὸ χαρούμενο χρῶμα ἔκαιγε μέσα στὰ χέρια της καὶ ἔλαμπε τόσο, ποῦ θὰ ἔλεγεσ ὅτι κρατοῦσε φωτιά. Ὁ δρόμος ἔτεμνε ἓνα ρυάκι, οἱ ὄχθες τοῦ ὁποίου ἐνώνονταν μ' ἓνα γεφύρι φτιαγμένο ἀπὸ κονταρόξυλα. Ἀπὸ τὰ δεξιὰ καὶ ἀπὸ τὰ ἀριστερά, τὸ ρυάκι ὀδηγοῦσε στὸ δάσος. «Ἄν τὸ βάλω λιγάκι στὸ νερὸ δὲν θὰ μουσκέψει», σκέφτηκε ἡ Ἄσσὸλ. «Ἐξάλλου, μετὰ θὰ τὸ στεγνώσω». Περνώντας λοιπὸν τὸ γεφυράκι, κατευθύνθηκε πρὸς τὸ δάσος, ἀκολουθώντας τὴ ροὴ τοῦ ποταμοῦ, καὶ κατέβασε μὲ προσοχὴ ἀπὸ τὴν ὄχθη στὸ νερὸ τὸ караβάκι ποῦ τὴν εἶχε μαγέψει. Στὴ στιγμή, τὰ πανιά ἔλαμψαν δημιουργώντας πορφυρὲς ἀντανακλάσεις στὸ διάφανο νερό. Τὸ φῶς ποῦ διαπερνοῦσε τὸ ὑφασμα ἀπλωνόταν στὰ λευκὰ βότσαλα τοῦ βυθοῦ μὲ τὴ μορφήν τρεμουλιαστῶν ρόδιων ἀχτιδῶν. «Ἀπὸ ποῦ μᾶς ἔρχεσαι, καπετάνιε;» ρώτησε μὲ σοβαρὸ ὕφος ἡ Ἄσσὸλ τὸ φανταστικὸ πρόσωπο καὶ μετὰ, ἀπαντώντας ἡ ἴδια, εἶπε: «Ἐρ-

χομαι... έρχομαι... έρχομαι από την Κίνα». «Και τί φέρνεις μαζί σου;» «Ά, αυτό δέν θά σου τώ πώ». «Ά, ώστε έτσι, καπετάνιε! Τότε λοιπόν κι εγώ θά σέ βάλω πίσω στο καλάθι!» Καί ξάφνου, πάνω πού ό καπετάνιος έτοιμαζόταν νά άπαντήσει ταπεινά ότι άστειευόταν και νά τής δείξει τόν έλέφαντα, ένα άθόρυβο κύμα πού έρχόταν από την όχθη έσπρωξε την πλώρη τής θαλαμηγοϋ πιό μέσα στο νερό, κι αύτή, σαν νά ήταν άληθινό σκάφος, άφησε με μεγάλη ταχύτητα την όχθη κι έπλευσε πρós τά κάτω. Μειμᾶς, όλα γύρω απέκτησαν άλλες διαστάσεις: στα μάτια τού μικρού κοριτσιού τώ ρυάκι έγινε τεράστιο ποτάμι κι ή θαλαμηγός άπομακρυσμένο και μεγάλο καράβι, πρós τώ όποιο έτεινε τά χέρια της φοβισμένη και σαστισμένη, κινδυνεύοντας νά πέσει στο νερό. «Θά τρώμαξε ό καπετάνιος», σκέφτηκε κι έτρεξε πίσω από τώ παιχνίδι πού άπομακρυνόταν, με την έλπίδα πώς τά νερά θά τώ 'βγαζαν κάπου στην όχθη. Σέρνοντας βιαστικά τώ καλάθι, πού, αν και δέν ήταν βαρύ, εμπόδιζε τις κινήσεις της, ή Άσσόλ έπαναλάμβανε: «Άχ, Θεέ μου! Τί μου έτυχε!...». Κι ενώ πάσχιζε νά μη χάσει από τά μάτια της τά τριγωνικά πανιά πού άπομακρύνονταν με χάρη, σκόνταφτε, έπεφτε, ξανασηκωνόταν και συνέχιζε νά τρέχει.

Ποτέ ξανά ή Άσσόλ δέν είχε βρεθεί τόσο βαθιά μέσα στο δάσος, όσο σήμερα. Κυριευμένη από την άνυπομονησία της νά πιάσει τώ παιχνίδι, δέν κοι-

τοῦσε γύρω της. Κοντὰ στὴν ὄχθη, ὅπου ἔτρεχε, ὑπῆρχαν ἀρκετὰ ἐμπόδια ποὺ ἀποσποῦσαν τὴν προσοχή της. Βρυώδεις κορμοὶ πεσμένων δέντρων, λάκκοι, ψηλὲς φτέρες, ἀγριοτριανταφυλλιές, γιασεμιά καὶ λεπτοκαρυές τὴ δυσκόλευαν σὲ κάθε της βῆμα. Στὴν προσπάθειά της νὰ τὰ ὑπερπηδήσει, ἔχανε λίγο λίγο τὶς δυνάμεις της καὶ σταματοῦσε ὅλο καὶ πιὸ συχνὰ γιὰ νὰ ξαποστάσει ἢ νὰ καθαρῖσει τὸ πρόσωπό της ἀπὸ τοὺς κολλώδεις ἰστούς μιᾶς ἀράχνης. Ὅταν, σὲ πιὸ μεγάλες ἀνοιχτωσιές, ἐμφανίζονταν συστάδες ἀπὸ χαμόγλαδα καὶ σπαθόχορτα, ἡ Ἄσσὸλ ἔχανε ἐντελῶς ἀπὸ τὰ μάτια της τὴν πορφυρὴ λάμψη τῶν πανιῶν, ἀλλὰ τρέχοντας πρὸς τὴν καμπὴ τοῦ ποταμοῦ τὰ ἔβλεπε ξανὰ νὰ τρέχουν ἀγέρωχα καὶ σταθερὰ κατὰ μῆκος τῆς ὄχθης. Ὅταν κάποια στιγμή κοίταξε γύρω της, ἐντυπωσιάστηκε ἀπὸ τὸν πελώριο δασικὸ ὄγκο μὲ τὶς ποικίλες ἀποχρώσεις ποὺ δημιουργοῦνταν πότε ἀπὸ τὶς ὀμιχλώδεις στῆλες φωτὸς πάνω στὰ φυλλώματα καὶ πότε ἀπὸ τὶς σκοτεινὲς σχισμὲς πυκνοῦ ἡμίφωτος. Πρὸς στιγμήν φοβήθηκε, ἀλλὰ μετὰ θυμήθηκε τὸ παιχνίδι καί, βγάζοντας μερικὰ βαθιὰ «οὐφ», ἔτρεξε μ' ὅλες της τὶς δυνάμεις.

Μιὰ ὥρα σχεδὸν εἶχε κρατήσῃ ἡ ἀνεπιτυχὴς κι ἀνυπόμονη καταδίωξη, ὅταν ἡ Ἄσσὸλ ἔκπληκτη, μὰ κι ἀνακουφισμένη συνάμα, εἶδε νὰ ἀνοίγει διάπλατα μπροστά της τὸ δάσος, δίνοντας τὴ θέση του στὴ γαλάζια ἀπεραντοσύνη τῆς θάλασσας, στὰ σύννεφα

καὶ στὴν ἄκρη ἐνὸς κίτρινου, ἀμμώδους ὑψώματος, πρὸς τὸ ὁποῖο ἔτρεξε, καταρρέοντας σχεδὸν ἀπὸ τὴν κούραση. Ἐδῶ βρισκόταν ἡ ἐκβολὴ τοῦ ρυακιοῦ, ποὺ χυνόταν γιὰ νὰ συναντήσῃ τὰ κύματα τῆς θάλασσας σ' ἓνα σημεῖο τόσο στενὸ καὶ ρηχό, ὥστε διακρινόταν τὸ γαλάζιο τῶν λιθαρῶν στὸν πυθμένα. Ἀπὸ τὸ χαμηλὸ καὶ κακοτράχαλο, ὅλο ρίζες ὑψώμα, ἡ Ἀσσὸλ εἶδε ἓναν ἄντρα νὰ κάθεται δίπλα στὸ ρυάκι μὲ γυρισμένη τὴν πλάτη του πρὸς τὸ μέρος τῆς, πάνω σ' ἓνα μεγάλο καὶ ἐπίπεδο λιθάρι. Αὐτὸς ὁ ἄντρας κρατοῦσε στὰ χέρια του τὴ δραπετίδα θαλαμηγὸ καὶ τὴν ἐξέταζε ἀπ' ὅλες τὶς πλευρές, μὲ τὴν περιέργεια τοῦ ἐλέφαντα ποὺ ἔχει πιάσει μιὰ πεταλούδα. Ἐλαφρῶς καθησυχασμένη ποὺ τὸ παιχνίδι τῆς ἦταν ἀκέραιο, ἡ Ἀσσὸλ κατέβηκε ἀπὸ τὸ ὑψώμα, πλησίασε τὸν ἄγνωστο καί, μελετώντας τον μὲ διερευνητικὲς ματιές, περίμενε νὰ σηκώσει τὸ κεφάλι του. Ἀλλὰ ὁ ξένος ἦταν τόσο ἀπορροφημένος ἐξετάζοντας τὴν ἐκπληξὴ ποὺ τοῦ εἶχε ἔρθει ἀπὸ τὸ δάσος, ὥστε τὸ κορίτσι πρόλαβε νὰ τὸν περιεργαστεῖ ἀπὸ τὴν κορυφὴ ὡς τὰ νύχια, διαπιστώνοντας πὼς ποτὲ ξανά δὲν τῆς εἶχε τύχει νὰ δεῖ ἓναν ἄνθρωπο σὰν αὐτόν.

Μπροστά τῆς δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸν περιηγητὴ Ἐγκλ, τὸν γνωστὸ συλλογέα τραγουδιῶν, μύθων, παραδόσεων καὶ παραμυθιῶν. Οἱ ψαρές τουμποῦκλες ἔβγαιναν κυματιστὲς κάτω ἀπὸ τὸ ψάθινο κάπελό του. Ἡ γκριζὰ μπλούζα, χωμὴν μέσα στὸ

μπλέ του παντελόνι, και οι ψηλές μπότες του έδιναν την όψη κυνηγοῦ. Από την άλλη, τὸ λευκὸ γιακαδάκι, ἡ γραβάτα, ἡ στολισμένη μὲ μιὰν ἀσημένια ἀγκράφα ζώνη, τὸ μπαστούνι καὶ ἡ τσάντα μὲ τὴν ὀλοκαίνουργια νικέλινη κλειδαριὰ παρέπεμπαν σὲ ἄνθρωπο τῆς πόλης. Τὸ πρόσωπό του — ἂν μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀποκαλέσει πρόσωπο μιὰ μύτη, δυὸ χεῖλια καὶ δυὸ μάτια ποὺ ξεπρόβαλλαν μέσα ἀπὸ μιὰ δασιὰ καὶ μακριὰ γενειάδα κι ἓνα μεγαλοπρεπὲς καὶ στριφτὸ πρὸς τὰ πάνω μουστάκι— θὰ φαινόταν ἐλαφρῶς διάφανο, ἂν δὲν ἦταν τὰ μάτια του ποὺ, γκριζὰ σὰν τὴν ἄμμο, σπινθηροβολοῦσαν σὰν καθαρὸ ἀτσάλι, μ' ἓνα βλέμμα ἔντονο καὶ δυνατὸ.

«Τώρα δῶσ' το μου πίσω», εἶπε δειλὰ τὸ κορίτσι. «Ἐσὺ ἔπαιξες ἀρκετά. Μὰ πῶς τὸ ἔπιασες;»

Στὸ αἰφνίδιο ἄκουσμα τῆς ταραγμένης φωνούλας τῆς Ἀσσὸλ, ὁ Ἐγκλ σήκωσε τὸ κεφάλι, ρίχνοντας κάτω τὴ θαλαμηγὸ. Ὁ γέροντας τὴν κοίταξε γιὰ μιὰ στιγμή, χαμογελώντας καὶ χαιδεύοντας τὴ γενειάδα του μὲ τὸ μεγάλο καὶ γεμάτο φλέβες χέρι του. Τὸ χιλιοπλυμένο βαμβακερὸ φουστανάκι μόλις ποὺ σκέπαζε ὡς τὸ γόνατο τὰ ἀδύνατα καὶ ἠλιοκαμένα πόδια τοῦ κοριτσιοῦ. Τὰ σκοῦρα, πυκνὰ μαλλιά της, τυλιγμένα σ' ἓνα δαντελωτὸ μαντιλάκι, εἶχαν ξεφύγει ἀπὸ τὴ θέση τους καὶ ἄγγιζαν τοὺς ὤμους της. Ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς Ἀσσὸλ ἦταν ἐκφραστικά, λεπτοκαμωμένα καὶ καθαρὰ σὰν τὸ πέταγμα τοῦ χελιδonioῦ. Τὰ σκοῦρα μάτια της, μὲ

τὴν ἔκφραση μιᾶς θλιμμένης ἀπορίας, ἔδειχναν ἀρκετὰ μεγαλύτερα σὲ ἡλικία ἀπὸ τὸ ἀκανόνιστο καὶ ἐλαφρῶς ὠσειδῆς πρόσωπό της, τὸ ὁποῖο κάλυπτε ἐκεῖνο τὸ μαγευτικὸ κοκκίνισμα ἀπὸ τὸν ἥλιο ποὺ χαρακτηρίζει τὸ ὑγιὲς λευκὸ δέρμα. Στὸ μισάνοιχτο στοματάκι της ἔλαμπε ἓνα τρυφερὸ χαμόγελο.

«Μὰ τοὺς Ἀδελφοὺς Γκρίμ, τὸν Αἴσωπο καὶ τὸν Ἄντερσεν», εἶπε ὁ Ἑγκλ, κοιτάζοντας μιὰ τὸ κορίτσι, μιὰ τὴ θαλαμηγό. «Κάτι ξεχωριστὸ συμβαίνει ἐδῶ. Γιά ἄκουσέ με, λουλούδι μου! Εἶναι δικό σου αὐτὸ τὸ πραγματάκι;»

«Ναί, τὸ κυνηγοῦσα σ' ὅλο τὸ ρυάκι· νόμιζα πῶς θὰ πέθαινα. Ἐδῶ σταμάτησε;»

«Ἐδῶ, στὰ πόδια μου μπροστά. Τοῦτο τὸ ναυάγιο ἔδωσε σ' ἐμένα, σὰν πειρατῆς τῆς ἀκτῆς ποὺ εἶμαι, τὴ δυνατότητα νὰ σοῦ ἀπονείμω αὐτὸ τὸ ἔπαθλο. Ἐνα κύμα τριῶν ἰντσῶν ἔφερε στὴν ὄχθη, ἀνάμεσα στὴν ἀριστερή μου πατούσα καὶ τὴν ἄκρη τοῦ μπαστουνιοῦ μου, τὴν ἐγκαταλελειμμένη ἀπὸ τὸ πλήρωμά της θαλαμηγό», εἶπε καὶ χτύπησε τὸ μπαστούνι του. «Πῶς σὲ λένε, χρυσό μου;»

«Ἀσσόλ», εἶπε τὸ κορίτσι, παραχώνοντας στὸ καλάθι τὸ παιχνίδι ποὺ τῆς ἔδωσε ὁ Ἑγκλ.

«Ὡραῖα», συνέχισε τὸν ἀκατάληπτο λόγο του ὁ γέροντας, χωρὶς νὰ παίρνει ἀπὸ πάνω της τὰ μάτια του, μέσα στὰ ὁποῖα ἔλαμπε ἓνα καλοσυνάτο καὶ κεφάτο μειδίαμα. «Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ρωτήσω τὸ ὄνομά σου. Μοῦ ἀρέσει ποὺ εἶναι τό-

σο ιδιαίτερο, μελωδικό και μουσικό, σάν τὸ σφύριγμα τοῦ βέλους ἢ τὸ βουητὸ τῶν κοχυλιῶν. Τί θὰ ἔκανα ἂν τὸ ὄνομά σου ἦταν ἓνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ εὐήχα ἀλλὰ ἀφόρητα κοινὰ ὀνόματα ποὺ εἶναι τόσο ξένα στὴ λαμπρὴ Ἄοριστία; Ἀκόμη λιγότερο μὲ νοιάζει νὰ μάθω ποιά εἶσαι, ποιοὶ εἶναι οἱ γονεῖς σου καὶ πῶς ζεῖς. Γιὰ ποιοῦ λόγου νὰ χαλάσω τὴ μαγεία; Ἐγὼ καθόμουν σ' αὐτὴ τὴν πέτρα καὶ ἔκανα συγκρίσεις ἀνάμεσα στὴν πλοκὴ τῶν φιλανδικῶν καὶ τῶν ἰαπωνικῶν ἱστοριῶν..., ὅταν ξαφνικὰ τὸ ρυάκι ξέβρασε αὐτὴν τὴ θαλαμηγὸ κι ὕστερα ἐμφανίστηκες ἐσύ. Ἔτσι ἀκριβῶς ὅπως εἶσαι. Ἐγὼ, γλυκιά μου, εἶμαι ποιητὴς στὴν ψυχὴ, παρόλο ποὺ δὲν ἔχω γράψει ποτὲ τίποτε ὁ ἴδιος. Τί ἔχεις μέσα στὸ καλάθι σου;»

«Καραβάκια», εἶπε ἡ Ἀσσὸλ κουνώντας τὸ καλάθι, «κι ἓνα ἀτμόπλοιο καὶ τρία ἀπ' αὐτὰ τὰ σπιτάκια μὲ τὶς σημαῖες. Σ' αὐτὰ ζοῦν οἱ στρατιῶτες».

«Θαυμάσια. Σ' ἔστειλαν νὰ τὰ πουλήσεις. Στὸ δρόμο βάλθηκες νὰ παίζεις. Ἐβαλες τὴ θαλαμηγὸ στὸ νερό, κι αὐτὴ τὸ ἔσκασε μακριά, ἔτσι δὲν εἶναι;»

«Μπὰς καὶ παρακολουθοῦσες;» ρώτησε διστακτικὰ ἡ Ἀσσὸλ, προσπαθώντας νὰ θυμηθεῖ ἂν τοῦ εἶχε διηγηθεῖ ἡ ἴδια τὸ συμβάν. «Σοῦ τὸ εἶπε κανεὶς; Μήπως τὸ μάντεψες;»

«Τὸ ἤξερα. Καὶ θεὸς νὰ ξέρεις πῶς; Τὸ ἤξερα ἐπειδὴ εἶμαι ὁ πιὸ σπουδαῖος μάγος».

Ἡ Ἀσσὸλ τὰ ἔχασε. Ἡ ἔνταση ποὺ ἔνιωσε στὸ ἄκουσμα αὐτῶν τῶν λέξεων ξεπέρασε τὰ ὄρια τῆς

τρομάρας της. Ἡ ἐρημικὴ ἀκρογιαλιά, ἡ ἡσυχία, ἡ κοπιαστικὴ περιπέτεια μὲ τὴ θαλαμηγὸ, τὰ ἀκατάληπτα λόγια τοῦ γέροντα μὲ τὰ ἀστραφτερὰ μάτια, τὰ μεγαλοπρεπῆ του γένια καὶ μαλλιά τῆς δημιουργήσαν τὴν ἐντύπωση ὅτι ἡ πραγματικότητα εἶχε μπλεχτεῖ μὲ τὸ ὑπερφυσικό. Κι ἂν ὁ Ἑγκλ τώρα ἔκανε καμιά γκριμάτσα ἢ φώναζε κάτι, τὸ κορίτσι θὰ τὸ ἔβαζε στὰ πόδια κλαίγοντας, σχεδὸν λιπόθυμο ἀπὸ τὸ φόβο. Ὅμως ὁ Ἑγκλ, βλέποντας τὰ μάτια της ἔτσι ὀρθάνοιχτα, ἄλλαξε ἐντελῶς ὕφος.

«Δὲν ἔχεις κανένα λόγο νὰ μὲ φοβᾶσαι», τῆς εἶπε σοβαρά. «Ἀντιθέτως, ἐγὼ ἤθελα νὰ σοῦ μιλήσω μέσα ἀπὸ τὴν ψυχὴ μου».

Καὶ τότε ἐπιτέλους εἶδε ξεκάθαρα τί ἦταν αὐτὸ ποὺ τὸν εἶχε ἐντυπωσιάσει τόσο πολὺ στὸ πρόσωπο τοῦ κοριτσιοῦ. «Ἡ ἀσύνειδη προσμονὴ μιᾶς θαυμάσιας, εὐλογημένης μοίρας», κατέληξε. «Ἄχ, γιατί δὲν γεννήθηκα συγγραφέας; Τί περίφημο θέμα!»

«Λοιπὸν», συνέχισε ὁ Ἑγκλ προσπαθώντας νὰ ὀλοκληρώσει αὐτὸ ποὺ ἀρχικὰ εἶπε (ἡ τάση πρὸς τὴ μυθοπλασία, ὡς ἀπόρροια τῆς καθημερινῆς ἐνασχόλησής του, ἦταν πιὸ ἰσχυρὴ ἀπὸ τὸ φόβο μήπως σπεῖρει μεγάλα ὄνειρα σὲ ἄγνωστο χωράφι), «λοιπὸν, Ἀσσόλ, ἄκουσέ με προσεκτικά. Ἡμουν στὸ χωριὸ ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἐνδεχομένως κατάγεσαι· μὲ δυὸ λόγια, ἦμουν στὴν Καπέρνα. Ἐγὼ ἀγαπῶ τίς ἱστορίες καὶ τὰ τραγούδια καὶ πέρασα σ' αὐτὸ τὸ χωριὸ μία ὀλόκληρη μέρα, ἐλπίζοντας νὰ ἀκούσω κάτι ποὺ

κανείς πρὶν δὲν εἶχε ἀκούσει. Μὰ ἐκεῖ κανείς δὲν ἀφηγεῖται παραμύθια. Κανείς δὲν τραγουδᾷ τραγούδια. Ἀλλὰ ἀκόμη κι ἂν ἀφηγοῦνται ἢ τραγουδοῦν, ξέρεις, πρόκειται γιὰ ἱστορίες ποὺ ἀφοροῦν πανούργους χωρικούς καὶ στρατιῶτες ποὺ ζοῦν μὲ τὸν αἰώνιο ἔπαινο τῆς ἀπάτης· βρόμικες σὰν ἄπλυτα πόδια, ἄξεστες σὰν τὸ γουργούρισμα τοῦ στομαχιοῦ, σύντομα τετράστιχα ποιηματάκια τραγουδισμένα μὲ ἀπαίσιες μελωδίες. Στάσου ὅμως, γιατί παρασύρθηκα. Θὰ τὰ πάρω ξανά ἀπὸ τὴν ἀρχή». Κι ἀφοῦ ἔμεινε γιὰ λίγο σκεπτικός, συνέχισε ὡς ἐξῆς:

«Δὲν ξέρω πόσα χρόνια θὰ περάσουν, ἀλλὰ μιὰ μέρα στὴν Καπέρνα θὰ ἀνθίσει ἓνα παραμύθι καὶ θὰ μείνει στὴ μνήμη τῶν ἀνθρώπων γιὰ πολὺ καιρό. Ἐσύ, Ἄσσόλ, θὰ ἔχεις μεγαλώσει. Ἐνα πρωινό, στὰ βᾶθη τοῦ ὀρίζοντα, θὰ λάμψουν κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο τὰ πορφυρὰ πανιά. Πελώρια καὶ ἀστραφτερὰ πάνω στὸ λευκὸ πλοῖο, θὰ κινοῦνται κατευθείαν πρὸς ἐσένα, σκίζοντας τὰ κύματα. Αὐτὸ τὸ θαυμάσιο πλοῖο θὰ πλέει γαλήνια, χωρὶς φωνές καὶ ὁμοβροντίες. Στὴν ἀκτὴ θὰ συγκεντρωθεῖ πολὺς κόσμος, ποὺ ἐκπληκτος θὰ βγάζει ἐπιφωνήματα θαυμασμοῦ· θὰ εἶσαι κι ἐσὺ ἐκεῖ. Τὸ πλοῖο θὰ πλησιάσει μεγαλόπρεπα στὴν ἀκτὴ, ὑπὸ τοὺς ἤχους μιᾶς ἐξαισίας μουσικῆς. Μιὰ κομψὴ καὶ γρήγορη βάρκα, μέσα στὰ χαλιά, στὸ χρυσὸ καὶ στὰ χρώματα, θὰ ἀποπλεύσει ἀπ' αὐτό. “Γιὰ ποιὸ λόγο ἤρθατε; Ποιὸν γυρεύετε;” θὰ ρωτήσουν οἱ ἀνθρωποὶ στὴν ἀκτὴ. Τότε

θὰ δεῖς ἕναν γενναῖο καὶ ὄμορφο πρίγκιπα. Θὰ στέκεται καὶ θὰ τείνει τὰ χέρια του πρὸς ἐσένα. “Γεῖά σου, Ἀσσόλ!” θὰ σοῦ πεῖ. “Σ’ ἕνα μέρος ποῦ βρίσκεται πολὺ μακριὰ ἀπὸ δῶ σ’ ὄνειρεύτηκα καὶ ἦρθα νὰ σὲ πάρω γιὰ πάντα στὸ βασιλείό μου. Θὰ ζήσεις ἐκεῖ μαζί μου σὲ μιὰ βαθιὰ κοιλάδα σπαρμένη μὲ ρόδα. Θὰ ἔχεις ὅλα ὅσα ἐπιθυμεῖς. Ἡ ζωὴ μας θὰ εἶναι τόσο ἀρμονικὴ καὶ χαρούμενη, ποῦ ἡ ψυχὴ σου δὲν θὰ γνωρίσει ποτὲ θλίψη καὶ δάκρυα”. Στὴ συνέχεια θὰ σὲ καθίσει στὴ βάρκα, θὰ σὲ ὀδηγήσει στὸ πλοῖο καὶ θὰ φύγει γιὰ πάντα γιὰ τὴ λαμπερὴ αὐτὴ χώρα, ὅπου ὁ ἥλιος θὰ ἀνατείλει καὶ τὰ ἀστέρια θὰ κατέβουν ἀπὸ τὸν οὐρανὸ γιὰ νὰ χαιρετίσουν τὴν ἄφιξή σου».

«Καὶ ὅλα αὐτὰ γιὰ μένα;» ρώτησε σιγανὰ τὸ κορίτσι. Τὰ σοβαρὰ της μάτια εὐθύμησαν καὶ ἄστραψαν μὲ ἐμπιστοσύνη. Ἦταν προφανὲς πὼς ἕνας ἐπικίνδυνος μάγος δὲν θὰ μιλοῦσε ποτὲ ἔτσι. Τὸν πλησίασε λοιπὸν περισσότερο. «Μπορεῖ νὰ ἔχει ἔρθει ἤδη... αὐτὸ τὸ πλοῖο;»

«Ὅχι τόσο σύντομα», ἀποκρίθηκε ὁ Ἔγκλ, «ὅπως σοῦ εἶπα, πρῶτα πρέπει νὰ μεγαλώσεις. Ἐπειτα... Τί ἄλλο νὰ σοῦ πῶ; Θὰ γίνει ἔτσι, κι αὐτὸ εἶν’ ὅλο. Ἐσὺ ὅμως τί θὰ κάνεις σ’ αὐτὴ τὴν περιπτώση;»

«Ἐγώ;» εἶπε καὶ κοίταξε στὸ καλάθι της, ἀλλὰ προφανῶς δὲν βρῆκε κάτι ποῦ θὰ μπορούσε νὰ ἀποτελέσει σημαντικὸ ἀντάλλαγμα. «Θὰ τὸν ἀγαπή-

σω», εἶπε βιαστικά, καὶ μετὰ πρόσθεσε κάπως δι-
στακτικά: «Ἐκτὸς κι ἂν καβγαδίζει».

«Ὅχι, δὲν θὰ καβγαδίζει», εἶπε ὁ μάγος κλείνον-
τάς της τὸ μάτι συνωμοτικά, «δὲν θὰ καβγαδίζει,
σ' τὸ ἐγγυῶμαι. Πήγαινε, κορίτσι μου, καὶ μὴν ξε-
χνᾶς αὐτὸ ποῦ σοῦ εἶπα ἀνάμεσα σὲ δυὸ γουλιές
ἀρωματικὴ βότκα καὶ τὶς σκέψεις μου γιὰ τὰ τρα-
γούδια τῶν καταδίκων στὰ κάτεργα. Πήγαινε. Εἴ-
θε στὸ πουπουλένιο κεφαλάκι σου νὰ ἐπικρατεῖ
εἰρήνη!»

Ὁ Λόνγκρεν δούλευε στὸν μικρὸ του λαχανόκηπο,
σκαλίζοντας τὶς πατάτες. Σηκώνοντας τὸ κεφάλι
του, εἶδε τὴν Ἀσσὸλ νὰ τρέχει σὰν ἀστραπὴ πρὸς τὸ
μέρος του, μὲ τὸ πρόσωπό της γεμάτο χαρὰ καὶ ἀνυ-
πομονησία.

«Ἄκου...» εἶπε, προσπαθώντας νὰ ἐλέγξει τὴν
ἀνάσα της καὶ ἀρπάζοντας μὲ τὰ δυὸ της χέρια τὴν
ποδιά τοῦ πατέρα της. «Ἄκου τί θὰ σοῦ πῶ... Ἐκεῖ
στὴν ἀκτὴ, μακριά, κάθετα ἕνας μάγος...»

Ἄρχισε τὴ διήγησή της γιὰ τὸν μάγο καὶ τὴν πα-
ράξενη προφητεία του. Ὁ πυρετὸς τῶν σκέψεων δὲν
τὴν ἄφηνε νὰ διηγηθεῖ τὰ συμβάντα μὲ συνοχή. Ἀν-
τιστρέφοντας τὴ σειρά, συνέχισε μὲ τὴν περιγραφή
τοῦ παρουσιαστικοῦ τοῦ μάγου κι ἔπειτα μίλησε γιὰ
τὸ κυνηγητὸ τῆς θαλαμηγοῦ ποῦ τῆς εἶχε ξεφύγει.

Ὁ Λόνγκρεν τὴν ἄκουσε χωρὶς νὰ τὴ διακόψει ἢ

νά χαμογελάσει ούτε μία φορά και, όταν τὸ κορίτσι τελείωσε, ἔπλασε ἀμέσως μὲ τὴ φαντασία του τὴν εἰκόνα τοῦ ἄγνωστου γέροντα μὲ τὴν ἀρωματικὴ βότκα στὸ ἓνα χέρι καὶ τὸ παιχνίδι στὸ ἄλλο. Ἐκανε νὰ γυρίσει ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἀλλὰ θυμῆθηκε πὼς στὶς σημαντικὲς στιγμὲς τῆς ζωῆς τῶν παιδιῶν θὰ πρέπει κανεὶς νὰ δείχνει σοβαρὸς καὶ ἔκπληκτος, κι ἔτσι ἔγνεψε μὲ ἐπισημότητα καὶ μουρμούρισε:

«Ἔτσι λοιπόν! Ἀπ' ὅ,τι φαίνεται, πρόκειται γιὰ ἀληθινὸ μάγο. Θὰ ἤθελα νὰ τὸν δῶ κι ἐγώ... Ἐσὺ ὅμως, τὴν ἐπόμενη φορά πού θὰ πᾶς, νὰ μὴ βγαίνεις ἀπὸ τὸ δρόμο σου· δὲν εἶναι δὰ καὶ δύσκολο νὰ χαθεῖ κανεὶς μέσα στὸ δάσος».

Πετώντας πέρα τὸ φτυάρι, κάθισε παραδίπλα ἀπὸ τὸ φράχτη πού σχημάτιζαν τὰ χαμόκλαδα καὶ πῆρε τὸ κορίτσι στὰ γόνατά του. Ἐντελῶς ἐξάντλημένη, ἡ Ἀσσὸλ προσπαθοῦσε νὰ προσθέσει μερικὲς λεπτομέρειες ἀκόμη, ὅμως ἡ ζέστη, ἡ συγκίνηση καὶ ἡ ἀδυναμία τὴν ἔκαναν νὰ νυστάξει. Τὰ μάτια της ἔκλεισαν καὶ τὸ κεφάλι της ἔγειρε στὸν σκληρὸ ὄμο τοῦ πατέρα της. Ἦταν ἔτοιμη τὴν ἐπόμενη κιόλας στιγμὴ νὰ μεταφερθεῖ στὴ χώρα τῶν ὀνείρων, ὅταν ξάφνου, ταραγμένη ἀπὸ μιὰν αἰφνίδια ἀμφιβολία, ἀνακάθισε μὲ τὰ μάτια μισόκλειστα καί, πιέζοντας τὶς μικρὲς γροθιὲς της στὸ γιλέκο τοῦ Λόνγκρεν, εἶπε μεγαλόφωνα:

«Ἐσὺ τί πιστεύεις, θὰ ἔρθει τὸ μαγικὸ καράβι νὰ μὲ πάρει ἢ ὄχι;»

«Θὰ ἔρθει», ἀπάντησε ἤρεμα ὁ ναυτικός, «ἀφοῦ σ' τὸ εἶπε, σημαίνει πὼς εἶναι ἀλήθεια».

«Θὰ μεγαλώσει, θὰ ξεχάσει», σκέφτηκε, «ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὸν δὲν ἀξίζει νὰ σοῦ στερήσει κανεὶς ἓνα παιχνίδι σὰν κι αὐτό. Θὰ σοῦ τύχει νὰ δεῖς τόσα πανιά στὸ μέλλον ποῦ δὲν θὰ εἶναι πορφυρὰ ἀλλὰ βρόμικα καὶ ληστρικά: ἀπὸ μακριὰ θὰ φαίνονται κομψὰ καὶ λευκά, ἀπὸ κοντὰ ὅμως θὰ εἶναι σκισμένα κι ἀναίσχυντα. Ὁ ταξιδιώτης ἔκανε ἀστεῖα μὲ τὴν κόρη μου. Καὶ τί ἔγινε; Ἦταν καλόκαρδα ἀστεῖα. Ἀστεῖα καὶ τίποτε παραπάνω. Δὲς πόσο κουρασμένη εἶσαι, πέρασες ὅλη τὴ μέρα στὸ δάσος, στὴν καρδιά τοῦ δάσους. Ὅσο γιὰ τὰ πορφυρὰ πανιά, σκέψου τα ὅπως κι ἐγώ: τὰ πορφυρὰ πανιά θὰ εἶναι δικά σου».

Ἡ Ἀσσὸλ ἀποκοιμήθηκε. Ὁ Λόνγκρεν ἔπιασε μὲ τὸ ἐλεύθερο χέρι του τὴν πίπα, τὴν ἀναψε καὶ ὁ ἀνεμος μετέφερε τὸν καπνὸ μέσα ἀπὸ τὸ φράχτη σ' ἓνα θάμνο ποῦ φύτρωνε ἔξω ἀπὸ τὸ μποστάνι. Δίπλα στὸ θάμνο, μὲ τὴν πλάτη στὸ φράχτη, καθόταν ἓνας νεαρὸς ζητιάνος ποῦ μασουλοῦσε μιὰ πίπα. Ἡ συζήτηση τοῦ πατέρα μὲ τὴν κόρη τοῦ ἔφτιαξε τὴ διάθεση, ἐνῶ τὸ ἄρωμα τοῦ καλῆς ποιότητος καπνοῦ τοῦ ξύπνησε τὴν ἐπιθυμία νὰ κάνει τράκα.

«Δῶσε, καλὲ κύριε, στὸν φτωχὸ νὰ καπνίσει», εἶπε ὁ ζητιάνος μέσα ἀπὸ τὶς βέργες. «Ὁ δικός μου καπνὸς μπροστὰ στὸν δικό σου δὲν εἶναι καπνός, ἀλλὰ, πῶς νὰ τὸ πῶ, σκέτο φαρμάκι».

«Θὰ σοῦ ἔδινά», ἀπάντησε χαμηλόφωνα ὁ Λόν-

γκρεν, «ἀλλὰ ὁ καπνός μου βρίσκεται σ' αὐτὴ τὴν τσέπη. Καὶ δὲν θέλω, βλέπεις, νὰ ξυπνήσω τὴν κόρη μου».

«Ἄχ, τί δυστυχία! Θὰ ξυπνήσει, ἀλλὰ θὰ κοιμηθεῖ ξανά. Καὶ ὁ περαστικός θὰ ἔχει βρεῖ κι αὐτὸς νὰ καπνίσει».

«Ἔ, δὲν ξέμεινες δὰ καὶ τελείως ἀπὸ καπνό. Τὸ παιδί ὅμως εἶναι ἐξαντλημένο. Πέραν ξανά, ἂν θέλεις, ἀργότερα».

Ὁ ζητιάνος ἔφτυσε περιφρονητικά, κρέμασε τὸ σακὶ στὸ μπαστούνι του καὶ εἶπε σαρκαστικά:

«Βέβαια, εἶναι πριγκίπισσα. Γέμισέ της τὸ κεφάλι μ' αὐτὲς τὶς ἱστορίες γιὰ ξενόφερτα καράβια. Ἄχ, ἐσὺ εἶσαι τελείως ἀλλοπαρμένος, κι ἔχεις καὶ δικό σου νοικοκυριό!»

«Γιὰ ἄκου νὰ σοῦ πῶ», ψιθύρισε ὁ Λόνγκρεν, «μπορεῖ νὰ τὴν ξυπνήσω, ἀλλὰ μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ σοῦ σπάσω τὰ μοῦτρα. Δίνε του ἀπὸ δῶ τώρα!»

Μισὴ ὥρα ἀργότερα ὁ ζητιάνος καθόταν στὴν ταβέρνα μὲ μιὰ ντουζίνα ψαράδες. Πίσω του βρισκόνταν μερικὲς γεροδεμένες γυναῖκες, μὲ παχιὰ φρύδια καὶ μπράτσα μὲ μεγάλους μύες σὰν λιθάρια, οἱ ὁποῖες πότε τραβοῦσαν κανέναν παντρεμένο ἀπ' τὸ μανίκι, πότε ἄπλωναν τὸ χέρι πάνω ἀπὸ ἕναν ὄμο γιὰ νὰ πιάσουν ἕνα ποτήρι βότκα — καὶ νὰ τὸ πιοῦν οἱ ἴδιες φυσικά. Ὁ ζητιάνος, ἕξαλλος ἀπὸ τὴν προσβολή, ἀφηγοῦνταν τὸ περιστατικό:

«Καὶ δὲν μοῦ ἔδωσε καπνό. “Ὅταν θὰ ἐνηλικιω-

θεῖς”, λέει, “θὰ ἔρθει ἓνα ξεχωριστὸ κόκκινο καράβι... Γιὰ σένα. Κι αὐτὸ γιατί ἡ μοίρα σου εἶναι νὰ πάρεις ἓναν πρίγκιπα. Αὐτὸ ποῦ σοῦ εἶπε ὁ μάγος εἶναι ἀλήθεια”. Κι ἐγὼ τοῦ εἶπα: “Ξύπνησέ τη, ζύπνησέ τη, γιὰ νὰ μπορέσεις νὰ φτάσεις τὸν καπνὸ”. Κι αὐτὸς μὲ κυνήγησε ὡς τὴ μέση τοῦ δρόμου».

«Τί; Ποιός; Γιὰ ποιόν σᾶς λέει;» ρωτοῦσαν γεμάτες περιέργεια οἱ φωνές τῶν γυναικῶν. Γυρίζοντας ἐλαφρὰ τὰ κεφάλια τους, οἱ ψαράδες ἄρχισαν νὰ ἐξηγοῦν χαμογελώντας εἰρωνικά: «Ὁ Λόνγκρεν καὶ ἡ κόρη του ἔχουν γίνει ἀγρίμια καὶ μᾶλλον ἔχουν χάσει τὰ λογικά τους. Νά, αὐτὰ μᾶς λέει ἐδῶ ὁ ἄνθρωπος. Ἀπ’ ὅ,τι κατάλαβε, τοὺς ἐπισκέφτηκε ἓνας μάγος. Κι αὐτοὶ περιμένουν —κυρίες μου, δὲν πρέπει νὰ τὸ χάσετε αὐτό— τὸν πρίγκιπα ἀπὸ τὰ ξένα, ποῦ θὰ ἔρθει μάλιστα μὲ πορφυρὰ πανιά».

Τρεῖς μέρες ἀργότερα, ἐπιστρέφοντας ἀπὸ τὸ μαγαζὶ τῆς πόλης στὸ σπίτι της, ἡ Ἄσσὸλ ἄκουσε γιὰ πρώτη φορά:

«Ἔ, ἐσύ! Κρεμάλα ποῦ θές! Καθαρματάκι! Ἔρχονται τὰ πορφυρὰ πανιά!»

Τὸ κορίτσι ἀνατρίχιασε καὶ ἄθελά του προστάτεψε τὰ μάτια μὲ τὰ χέρια του κοιτάζοντας πρὸς τὴ θάλασσα. Ὑστερα γύρισε πρὸς τὴν πλευρὰ ἀπ’ ὅπου ἀκούστηκαν οἱ φωνές. Ἐκεῖ, εἴκοσι βήματα πιὸ πέρα, στεκόταν μιὰ παρέα παιδιῶν, ποῦ τῆς ἔκαναν γκριμάτσες καὶ τῆς ἔβγαζαν τὴ γλώσσα. Τὸ κορίτσι ἀναστέναξε κι ἔτρεξε στὸ σπίτι.